

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100244

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Василенко Олена Сергіївна

2. Vasylenko Olena Serhiivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 203

Назва наукової спеціальності: Аграрні науки та продовольство. Садівництво та виноградарство

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-12-2021

Спеціальність за освітою: Плодоовочівництво і виноградарство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.004.053

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, м. Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, м. Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.55

Тема дисертації:

1. Адаптивність сортів винограду селекції ННЦ «ІВіВ ім. В. Є. Таїрова» до умов північної частини Лісостепу України.

2. Adaptability of grapes varieties selected by the National Scientific Centre “V. Ye. Tairov Institute of Viticulture and Winemaking”, under the conditions of the northern part of the Forest-Steppe of Ukraine.

Реферат:

1. У дисертаційній роботі на основі аналізу результатів власних досліджень висвітлено особливості росту, розвитку та адаптивний потенціал рослин винограду технічних (‘Ароматний’, ‘Іллічівський ранній’, ‘Мускат одеський’, ‘Шкода’, ‘Ярило’) і столових сортів (‘Загадка’, ‘Кардишах таїровський’, ‘Кишмиш таїровський’, ‘Комета’, ‘Персей’), вирощуваних у ґрунтовокліматичних умовах Київщини. Наведено порівняльну характеристику сортів щодо особливостей росту і розвитку рослин, формування та ефективності роботи

їхнього фотосинтетичного апарату, рівня стійкості до посухи, морозів, зимових несприятливих умов, патогеностійкості, врожайності та якості ягід, а також показано економічну ефективність вирощування винограду на Київщині. Визначено, що технічні сорти мають вищий адаптивний потенціал у порівнянні зі столовими. Однак, насадження останніх відрізняється більшою прибутковістю, рівень рентабельності виробництва плодів у чотирирічному винограднику становив 183–257 %. Доцільність впровадження сорту в промислове виробництво на Київщині визначали за рівнем його економічної ефективності. Столові сорти, починаючи з четвертого року вегетації, відзначалися високою прибутковістю, рівень рентабельності вирощування їхніх плодів становив 183–257 %. Виноградник четвертого року вегетації технічних сортів забезпечував початок одержання прибутку за врожайності більше 5 т/га з рентабельністю від 51 ('Мускат одеський') до 149 % ('Ярило'). Столові сорти 'Загадка', 'Кардишак таїровський', 'Кишмиш таїровський', 'Персей' в умовах Київщини формують високий, якісний врожай та забезпечують отримання високого економічного ефекту. Технічні сорти 'Ароматний', 'Іллічівський ранній', 'Шкода' та 'Ярило' мають високі адаптивні властивості та є перспективними для виготовлення якісних столових вин. Столові сорти 'Загадка', 'Кардишак таїровський', 'Кишмиш таїровський', 'Персей' та технічні 'Ароматний', 'Іллічівський ранній', 'Шкода' і 'Ярило' рекомендуємо для виробничого випробування у промислових насадженнях в умовах північної частини Лісостепу за укритою культурою. Технічні сорти 'Ароматний', 'Іллічівський ранній' та 'Мускат одеський' пропонуємо випробувати на зимостійкість в умовах північної частини Лісостепу за неукритою культурою. Визначено, що за розрахункової врожайності (змодульованої) виноградник у плодоносному віці в умовах північної частини Лісостепу може забезпечити одержання прибутку від 45,6 ('Мускат одеський') до 152,4 тис. грн/га ('Персей') із рівнем рентабельності – 55–170 %. Доведено, що навіть за меншої врожайності вигідніше вирощувати столові сорти, ніж технічні. Однак для отримання високого економічного ефекту при культивуванні столових сортів в умовах Київщини обов'язковим агрозаходом є щорічне вкривання кущів на зимовий період. При вирощуванні плодів технічних сортів винограду потрібно звернути увагу на одержання продукції їхньої переробки (соки, вина, спирти та ін.), що дозволить реалізувати отриману продукцію за вищою ціною, ніж ягоди. Найвищу прибутковість виробництва ягід з насаджень у плодоносному віці можна отримати в групі технічних сортів у 'Шкоди', серед столових – у 'Персея'. Встановлено, що строк окупності капітальних вкладень у створення виноградника столових сортів на Київщині в середньому становить 10,2 років, технічних – 15,5 років.

2. The dissertation presents the results of the research of growth, development and adaptive potential of the wine grapes plants ('Aromatnyi', 'Illichivskiyi rannii', 'Muskat odeskiyi', 'Shkoda', 'Yarylo') and table grapes plants ('Zahadka', 'Kardyshakh tairovskiyi', 'Kyshmysh tairovskiyi', 'Kometa', 'Persei'), grown in soil and climatic conditions of the Kyiv Region. It also contains the comparison of these varieties in terms of the growth and development characteristics of the plants, of the formation and efficiency of their photosynthetic apparatus, of resistance to drought and winter hardiness, of tolerance to disease, of their yield and fruit quality, and shows the economic efficiency of growing grapes in Kyiv Region. It has been determined that technical varieties have a higher adaptive potential compared to the table ones. However, the planting of the latter is more profitable, the level of profitability of fruit production in a four-year vineyard is 183–257 %. The table varieties of 'Zahadka', 'Kardyshakh tairovskiyi', 'Kyshmysh tairovskiyi', 'Persei' in the conditions of Kyiv Region form a high harvest of a high quality and provide high economic effect. The technical varieties 'Aromatnyi', 'Illichivskiyi rannii', 'Shkoda' and 'Yarylo' have high adaptive properties and are promising for the production of quality table wine materials. The table varieties of 'Zahadka', 'Kardyshakh tairovskiyi', 'Kyshmysh tairovskiyi', 'Persei' and technical ones of 'Aromatnyi', 'Illichivskiyi rannii', 'Shkoda' and 'Yarylo' are recommended for production testing in industrial plantations in the conditions of the northern part of the Forest-Steppe, under cover culture. The technical varieties of 'Aromatnyi', 'Illichivskiyi rannii' and 'Muskat odeskiyi' are recommended to be tested for winter hardiness in the conditions of the northern part of the Forest-Steppe under noncovering culture. It was determined that at the estimated yield (modulated), the vineyard at fruiting age in the northern part of the Forest-Steppe can provide a profit from 45.6 ('Muskat odeskiyi') to 152.4 thousand UAH / ha ('Persei') with a level of profitability of 55–170 %. It was proved that even at lower yields it is more profitable to grow table varieties than technical ones. However, in order to obtain a high

economic effect in the cultivation of table varieties in the conditions of Kyiv Region, the obligatory agricultural measure is the annual sheltering of bushes for the winter period. When growing the fruits of technical varieties of grapes one should pay attention to the products of their processing (juices, wines, alcohols, etc.), which will help to sell the products at a higher price than berries. The highest profitability of berry production from plantations at fruiting age can be obtained in 'Shkoda' (in the group of technical varieties), and in 'Persei' among the table ones. It was established that the payback period of investments in the creation of a table vineyard in Kyiv Region averages in 10.2 years, and the technical ones in 15.5 years.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондратенко Тетяна Єгорівна
2. Kondratenko Tetiana Yehorivna

Кваліфікація: 06.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Світлана Валентинівна
2. Klymenko Svitlana Valentynivna

Кваліфікація: 03.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Сектор науки:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мулюкіна Ніна Анатоліївна
2. Muliukina Nina Anatoliivna

Кваліфікація: 06.01.08**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Сектор науки:** Не застосовується**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Меженський Володимир Миколайович
2. Mezhenyskyi Volodymyr Mykolaiovych

Кваліфікація: 06.01.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дрозда Валентин Федорович

2. Drozda Valentyn Fedorovych

Кваліфікація: 16.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ліханов Артур Федорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ліханов Артур Федорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.